

Máme na Slovensku pralesy?

Vladimír Kunca

Čo sa dá považovať za „prales“?

Rozumie sa ním lesné spoločenstvo, ktorého zloženie, výstavba, rastové a ostatné životné procesy sú **podmienené vlastnosťami prostredia**, predovšetkým klímy. Je to les ekologicky ustálený, s trvalými dynamicky **vyrovnanými vzťahmi** medzi klímou, pôdou, organizmami a uchránený pred takými vplyvmi človeka, ktoré by zmenili zákonitosti životných procesov a štruktúru porastových útvarov. Vylučuje sa tu citeľný úmyselný vplyv kultúrneho človeka, ale **pripúšťa sa ojedinelý zásah necivilizovaného človeka** (napr. divokého poľovníka).

- prof. Korpel' pre Karpaty: výmera aspoň 50 ha
- anglický termín pre takéto lesy: *Old-growth forests*

„Kvalita“ našich pralesov

- A – neporušený les (žiadne viditeľné a ani historicky evidované zásahy človeka)
- B – prírodný les (ojedinelé historické zásahy človeka, aktuálne zväčša neviditeľné alebo ťažko poznateľné)
- C – prírode blízky les (ojedinelé viditeľné zásahy človeka, avšak bez evidencie použitia holorubu)

Všeobecné informácie

- Inventarizácia pralesov v rokoch 2009-2014
- Výsledky: www.pralesy.sk

10 583 ha pralesov a ich zvyškov

(0,49 % z výmery lesov a 0,21 % z plochy SR)

- **123** lokalít pralesov (s výmerou nad **20 ha**) s celkovou výmerou 8 921 ha
- **138** lokalít pralesových zvyškov (s výmerou **5-20 ha**) s celkovou výmerou 1 662 ha

„Naj“ pralesy Slovenska

- **najväčšie lokality na Slovensku**
  1. **Stužica 615 ha** (Bukovské vrchy)
  2. **Poľana 491 ha** (Poľana)
  3. **Pilsko 431 ha** (Oravské Beskydy)
  4. **Babia hora 249 ha** (Oravské Beskydy)
  5. **Jánošíková kolkáreň 219 ha** (Veľká F.)
  6. **Šútovská dolina 210 ha** (Malá Fatra)
- **„najzachovalejšie pralesy“** (t.j. najviac „A“ hodnotenia)
  - **Stužica 580 ha, Pilsko 400 ha**
  - **Babia Hora 249 ha**
  - **Šramková 84 ha, Nefcerka 83 ha, Bielovodská 67 ha, Kornietová 64 ha, Ďumbier 56 ha**

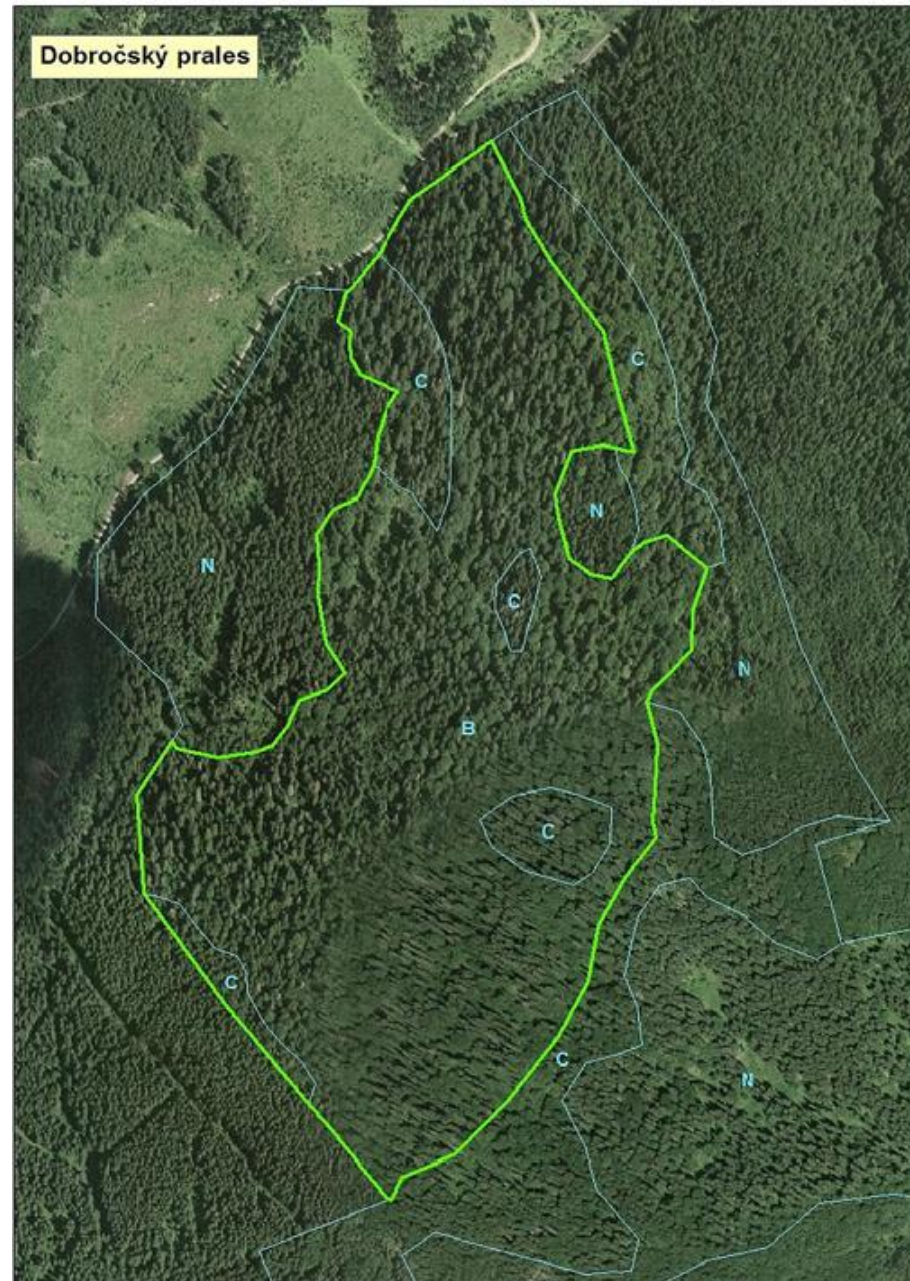

Badinský prales

Dobročský prales

Jadro Badínskeho pralesa ...

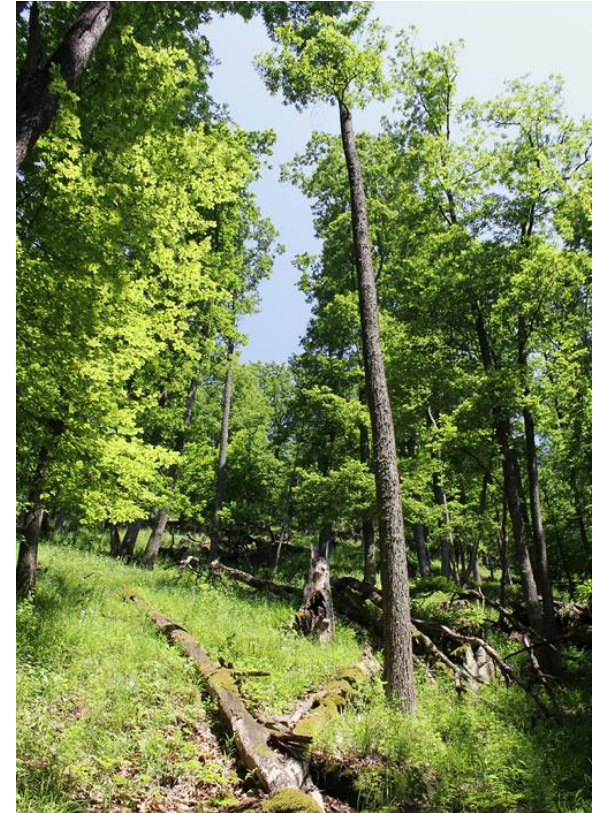
Pralesy v rámci Slovenska

Pralesy a nadmorská výška

- – **najnižšie situovaný prales**
prales Šúr – 129 m
zvyšok Poľovnícky les – 176 m
- – **najvyššie situovaný prales**
prales Ostrva, Nefcerka – 1614 m
zvyšok Furkotská dolina – 1513 m
- – **najväčšie výškové rozpätie**
prales Stužica – cca 550 m
zvyšok Roštún – 316 m

priemerná nadmorská výška

pralesy – 1051 m, zvyšky – 968 m, spolu – 1008 m

Pralesy a lesné spoločenstvá

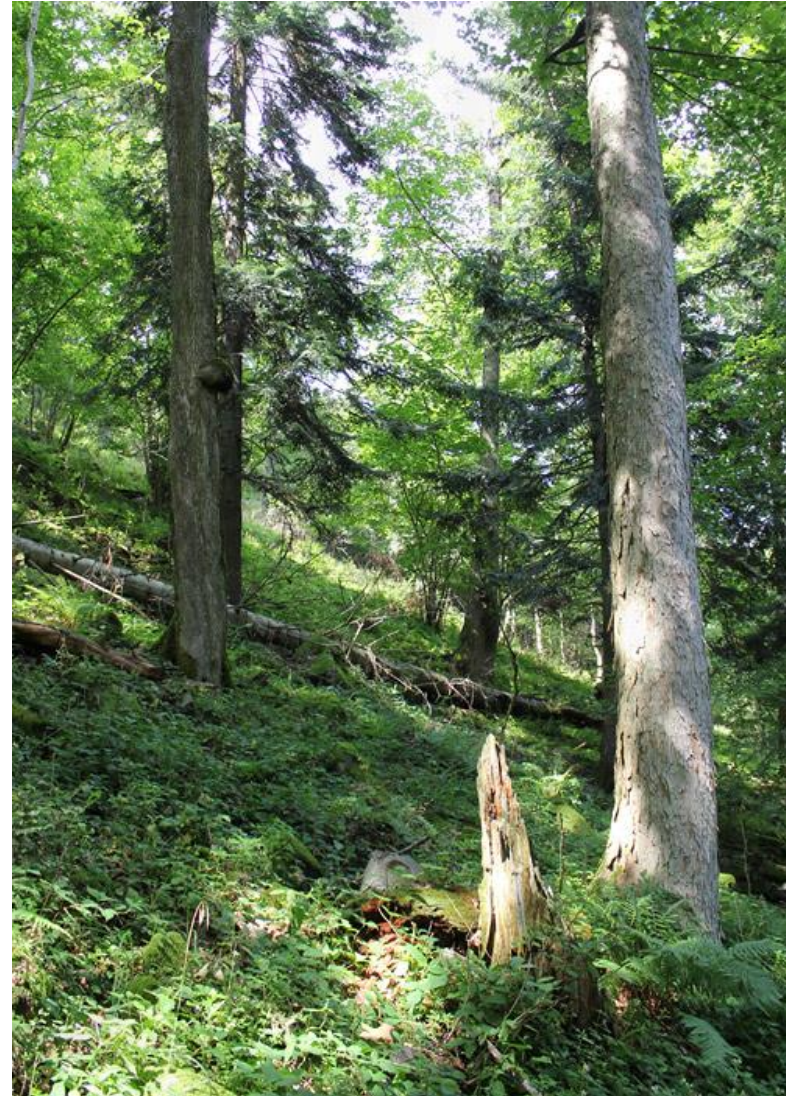
1. Bukové a jedľové lesy kvetnaté	28,2 %
2. Smrekové lesy čučoriedkové	16,1 %
3. Bukové kyslomilné lesy horské	12,2 %
4. Jedľové a jedľovo-smrekové lesy	10,2 %
5. Bukové lesy vápnomilné	6 %

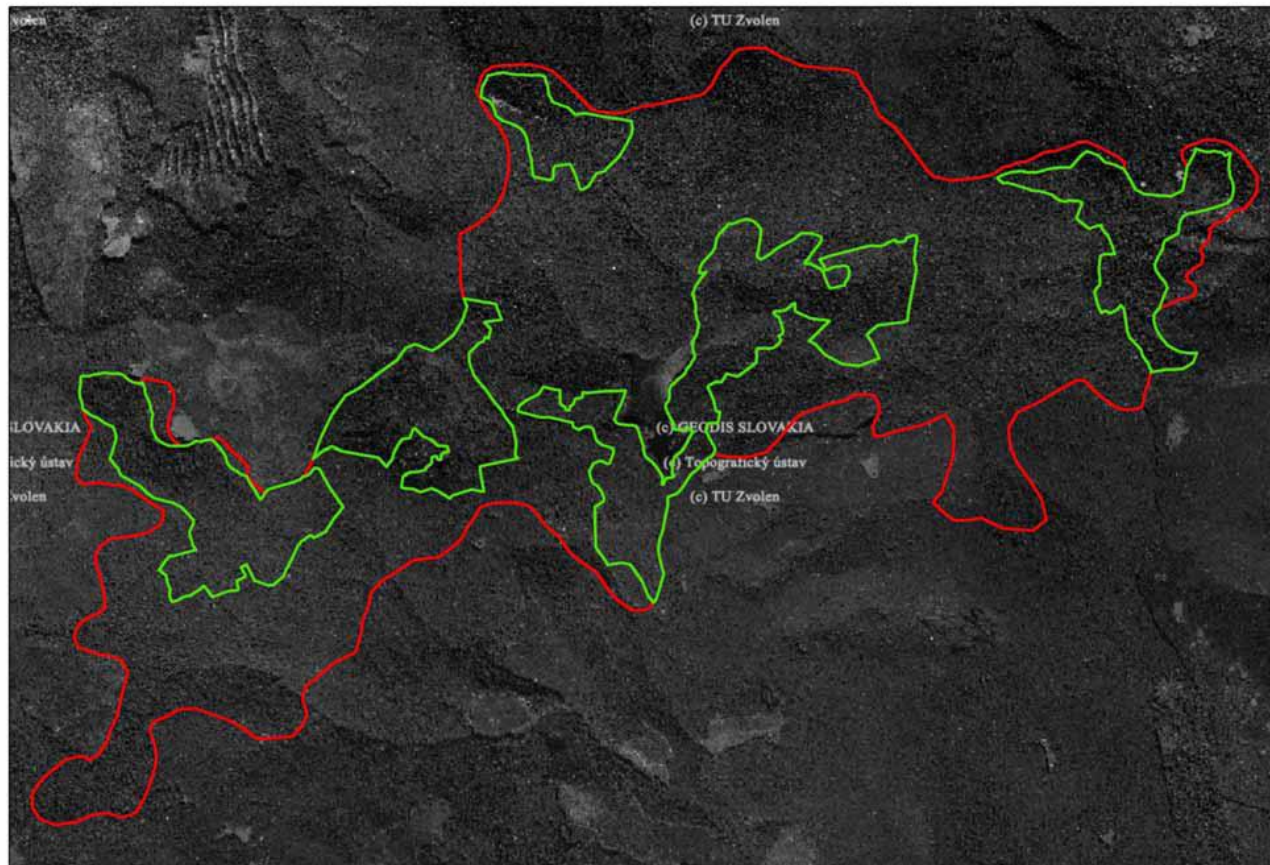
Pralesy a vlastnícke pomery

- Štátne 82,6 %
- Mestské 6,3 %
- Urbárne 4,5 %
- Privátne 4,0 %
- Cirkevné 2,2 %
- Komposesoráty 0,4 %
- Obecné 0,0. %

Pralesy a ich ochrana

- prísne chránené územia (5. stupeň ochrany):
celkovo 67,7 %; pralesy 73,3 %; zvyšky 37,4 %

Prečo sa niektoré pralesy zachovali?

Šúr (Podunajská rovina)

Boky (Kremnické vrchy)

Suť (Štiavnické vrchy)

Kujavy (Slanské vrchy)

Javorníková (Muránska planina)

Velký Milič (Slanské vrchy)

Kyjovský prales (Vihorlatské vrchy)

Dolný Chlm (Kremnické vrchy)

Klzký vrch (Kremnické vrchy)

Skalná (Malá Fatra)

Pavlová (Podtatranská brázda)

Klenovský Vepor (Veporské vrchy)

Kráľová hoľa (Kráľovoohoľské Tatry)

Prežijú naše pralesy?

Ďakujem

za pozornosť!

